

PTTGC-SCCลงทุนพลาสติกรักษ์โลก ลุ้นNatureWorksตั้งโรงงานPLAในไทย

แม้ว่าประเทศไทยถูกจัดอันดับเป็นประเทศที่มีขยะพลาสติกในทะเลมากที่สุดเป็นลำดับต้นๆของโลก แต่ไทยมีการใช้พลาสติกที่เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้มีจำนวนขยะพลาสติกเพิ่มขึ้น แต่การนำกลับมาใช้ใหม่หรือรีไซเคิลมีจำนวนไม่มาก ทำให้ทุกภาคส่วนร่วมมือกันแก้ปัญหาดังกล่าวตลอดช่วงหลายปีที่ผ่านมา

ล่าสุดเมื่อเดือนมีนาคม 2564 คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้ยกเลิกการใช้พลาสติก 4 ชนิด ได้แก่ ถุงพลาสติกหูหิ้วแบบบาง, กล่องโฟมบรรจุอาหาร, แก้วพลาสติกบาง ความหนาแน่นน้อยกว่า 100 ไมครอน และ หลอดพลาสติก ที่ภายในปี 2565 ซึ่งเป็นการดำเนินการภายใต้ Roadmap การจัดการขยะพลาสติกปี 2561-2573

ขณะที่ภาคเอกชนได้มีการเตรียมความพร้อมรับมือการบังคับเลิกใช้พลาสติกชนิดครั้งเดียวทิ้งล่วงหน้า โดยมีการงดแจกถุงพลาสติกหูหิ้วแก่ลูกค้าที่มาซื้อของในซูเปอร์มาร์เก็ตและร้านสะดวกซื้ออย่าง 7-11 รวมทั้งเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่นำกลับมารีไซเคิลได้ ขณะเดียวกันก็รณรงค์ให้ประชาชนคัดแยกขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ นับว่าเป็นนิมิตหมายอันดีในการร่วมมือกันทุกภาคส่วนเพื่อลดปัญหาขยะพลาสติก

บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) หรือ PTTGC ซึ่งเป็นบริษัทแกนนำธุรกิจเคมีภัณฑ์ในเครือ ปตท. มีบทบาทสำคัญในการรณรงค์การใช้พลาสติกให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการนำพลาสติกที่ผลิตแล้วกลับมาใช้ใหม่หรือรีไซเคิล (Recycle) ได้ภายใต้เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) เพื่อมุ่งสู่การดำเนินธุรกิจเคมีภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม มีการขยายการลงทุนไปสู่พลาสติกชีวภาพ เพื่อให้ไทยเป็นไบโอฮับแห่งเอเชีย รวมทั้งตั้งโรงงานรีไซเคิลพลาสติกในไทย

การรุกสู่ธุรกิจพลาสติกชีวภาพ เริ่มต้นจาก PTTGC รับโอนหุ้นบริษัท พีทีที เอ็มซีซี ไบโอเคมี ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุนระหว่าง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) หรือ PTT กับบริษัท มิตรชูชี เคมิคอล คอร์ปอเรชั่น (MCC) จากประเทศญี่ปุ่น ที่ตั้งโรงงานผลิตพลาสติกชีวภาพชนิดโพลิบิวทิลีน ซัคซิเนต (Polybutylene Succinate : PBS) กำลังการผลิต 20,000 ตันต่อปี ซึ่งดำเนินการผลิตเชิงพาณิชย์ในปี 2558 โดยใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติไม่ว่าจะเป็นอ้อย มันสำปะหลัง ผ่าน

กระบวนการจนมีคุณสมบัติเหมือนพลาสติกแต่ย่อยสลายได้ตามธรรมชาติโดยไม่ต้องมีการจัดการแบบพิเศษใดๆ

แม้ว่าปัจจุบันโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติกชีวภาพ PBS ดังกล่าวจะยังเดินเครื่องไม่เต็มกำลังผลิตและมีการส่งออกต่างประเทศสูง แต่ด้วยคุณสมบัติของไบโอพลาสติกชนิด PBS ที่นำมาใช้งานได้แม้ในอุณหภูมิสูงกว่า 100°C จึงมีการนำมาใช้ในหลากหลายรูปแบบ โดยหนึ่งในนั้นคือนำ PBS มาเคลือบแก้วกระดาศกาแฟร้อนที่ใช้ในร้านคาเฟ่ อเมซอน ร้านกาแฟ อินทนิลและร้านกาแฟอื่นๆ ที่รักษาสีและรสชาติ ส่วนแก้วพลาสติกเครื่องดื่มเย็นก็ผลิตมาจากพลาสติกชีวภาพชนิดโพลิแลคติก แอซิด (Polylactic Acid : PLA) ช่วยลดขยะไปได้ส่วนหนึ่ง

ทั้งนี้ PTTGC มีความสนใจที่ต้องการลงทุนไบโอพลาสติกชนิด PLA เพิ่มเติม โดยเข้าไปถือหุ้นในบริษัท Nature Works LLC ที่สหรัฐอเมริกา ร่วมถือหุ้นกับ Cargill ฝ่ายละ 50% มีโรงงานผลิตพลาสติกชีวภาพชนิด PLA รายใหญ่สุดของโลกภายใต้แบรนด์ Ingeo มีกำลังผลิต 150,000ตัน/ปี แม้ว่าจะระยะแรกโรงงานดังกล่าวจะเดินเครื่องจักรไม่เต็มที่ เหตุต้นทุนราคาสถิติภัณฑ์ไบโอพลาสติกสูงกว่าพลาสติกทั่วไปมาก แต่เมื่อปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลกทำให้ทุกประเทศตระหนักถึงปัญหาที่ต้องเผชิญในอนาคต จึงได้มีการเรียกร้องความร่วมมือจากนานาประเทศที่จะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมไปถึงการลดใช้พลาสติกลง แต่เมื่อไม่สามารถเลิกการใช้พลาสติกได้จึงหันมาใช้พลาสติกที่มีส่วนผสมพลาสติกกรีกรีนและพลาสติกชีวภาพเพิ่มมากขึ้น ทำให้ NatureWorks

เตรียมตั้งโรงงานผลิตพลาสติกชีวภาพ PLA แห่งที่ 2 ขึ้น โดยมองไว้ 2 ที่คือสหรัฐฯ หรือประเทศในแถบเอเชีย

ดังนั้น PTTGC เสนอให้ NatureWorks เลือกไทยเป็นฐานการผลิตพลาสติกชีวภาพ PLA แห่งที่ 2 มาตลอดช่วงหลายปีที่ผ่านมา เนื่องจากไทยมีความพร้อมด้านวัตถุดิบ เช่น น้ำตาล ซึ่งเป็นประเทศที่ส่งออกน้ำตาลรายใหญ่อันดับต้นของโลก รวมทั้งความพร้อมด้านสิทธิประโยชน์และโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ อีกทั้งไทยยังมีฐานการผลิตพลาสติกชีวภาพชนิด PBS และมีตลาดภายในประเทศรองรับผลิตภัณฑ์พลาสติกชีวภาพอยู่แล้วส่วนหนึ่ง แต่ก็ไม่ได้รับคำตอบที่เด่นชัด

อย่างไรก็ตาม เมื่อเร็วๆ นี้ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (บีโอไอ) ได้อนุมัติส่งเสริมการลงทุนให้กับ บริษัท เนเชอร์เวิร์คส์ เอเชีย แปซิฟิก จำกัด ในกิจการผลิตโพลิแลคติก แอซิด (Polylactic Acid : PLA) กำลังการผลิต 75,000 ตันต่อปี ใช้วัตถุดิบเป็นวัตถุดิบถึงปีละประมาณ 110,000 ตัน มูลค่าการลงทุนมากกว่า 1.5 หมื่นล้านบาท ที่ นครสวรรค์ไบโอคอมเพล็กซ์ (NBC) จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็น โครงการไบโอคอมเพล็กซ์แห่งแรกของประเทศไทยในเครือ ปตท.

โครงการลงทุนปีโตรเคมี ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

บริษัท	โครงการ	กำลังผลิต (ตัน/ปี)
พีทีที โกลบอล เคมิคอล 	พลาสติกชีวภาพชนิดPBS	20,000
	พลาสติกรีไซเคิลประเภท rPET และ rHDPE	45,000
เอสซีจี เคมิคอลส์ 	รีไซเคิลพลาสติกใช้แล้ว กลับมาเป็นวัตถุดิบตั้งต้น (Recycled Feedstock)	4,000
*เนเชอร์เวิร์คส์ เอเชีย แปซิฟิก 	พลาสติกชีวภาพชนิด PLA	75,000

*รอกการตัดสินใจขั้นสุดท้าย

mgronline.com

PLA เป็นโพลิเมอร์ที่ได้มาจากพืชสามารถย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติต่างจากโพลิเมอร์ที่มาจากปิโตรเลียม ด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรมที่ทันสมัยทำให้ PLA ถูกนำไปใช้งานได้หลากหลายประเภท เช่น ผลิตภัณฑ์ใส่อาหารเพื่อการบริโภค ถุงชา และบรรจุภัณฑ์อาหาร ผลิตภัณฑ์ที่นำมาใช้ผลิตผ้าอ้อม หน้ากากอนามัย รวมถึงอุปกรณ์ใช้ภายในบ้าน เป็นต้น

ดร.คงกระพัน อินทรแจ้ง ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บมจ.พีทีที โกลบอล เคมิคอล (PTTGC) กล่าวว่า ขณะนี้ทาง NatureWorks อยู่ระหว่างการพิจารณาตัดสินใจการลงทุนขั้นสุดท้าย (FID) ตั้งโรงงานผลิตพลาสติกชีวภาพชนิด PLA แห่งที่ 2 คาดว่าจะมีความชัดเจนในไตรมาส 3/2564 ส่วนกรณีที่บีโอไออนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนโครงการผลิต PLA ของ บริษัท เนเชอร์เวิร์คส์ เอเชีย แปซิฟิก จำกัด ถือว่าเป็นสัญญาณที่ดี และการยื่นขออนุมัติส่งเสริมการลงทุนจากบีโอไอ ก็ถือเป็นขั้นตอนหนึ่งประกอบการการลงทุน ทำให้พร้อมลงทุนได้ทันที ถ้าสรุปให้ไทยเป็นฐานการผลิต

อย่างไรก็ตาม การลงทุนโครงการผลิตพลาสติกชีวภาพชนิด PLA แห่งที่ 2

สิทธิขาดการตัดสินใจเป็นของ NatureWorks สหรัฐฯเพียงผู้เดียว ในฐานะที่ PTTGC เป็นผู้ถือหุ้นได้ให้ข้อมูลต่างประกอบการตัดสินใจเหตุผลที่ไทยควรเป็นฐานการผลิต PLA

ดร.คงกระพันกล่าวถึงโครงการพลาสติกกรีซเคิลชนิด rPET และ rHDPE ว่าขณะนี้โครงการดังกล่าวอยู่ระหว่างการก่อสร้างคาดว่าจะดำเนินการผลิตเชิงพาณิชย์ได้ในปี 2564 โดยผลิตพลาสติกกรีซเคิลคุณภาพสูง Food Grade เน้นการส่งออกในระยะแรก

ทั้งนี้ โครงการพลาสติกกรีซเคิลประเภท rPET และ rHDPE มีกำลังผลิตรวม 45,000 ตันต่อปี แบ่งกำลังผลิตเป็น rPET 30,000 ตันต่อปี และ rHDPE 15,000 ตันต่อปี เป็นการร่วมทุนระหว่าง PTTGC กับบริษัท ALPLA จัดตั้งบริษัทร่วมทุน “เอ็นนิคโค” ซึ่งผลิตพลาสติกกรีซเคิล rPET และ rHDPE ที่ผลิตได้ส่วนใหญ่จะส่งออกไปยุโรปที่ ALPLA มีตลาดอยู่ ขณะที่ตลาดในไทยความต้องการยังไม่มากเนื่องจากไม่มีข้อบังคับในการใช้พลาสติกกรีซเคิล

เอสซีจี เคมิคอลส์ผุดโรง. Recycled Feedstock

เอสซีจี เคมิคอลส์ในเครือบริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด(มหาชน) (SCC) ได้วางนโยบายการทำธุรกิจตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด เมื่อเร็วๆ นี้ บริษัทได้ตัดสินใจเข้าซื้อหุ้น Sirplaste-Sociedade Industrial de Recuperados de Plastico, SA. (ซีพลาสต์) ซึ่งเป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจพลาสติกกรีซเคิลรายใหญ่ในประเทศโปรตุเกส โดยเข้าถือหุ้นสัดส่วน 70% และผู้ถือหุ้นเดิมลดเหลือ 30%

การตัดสินใจลงทุนดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบาย Circular Economy และยังเป็นการขยายช่องทางตลาดในยุโรปด้วยเนื่องจากซีพลาสต์ดำเนินธุรกิจด้านพลาสติกกรีซเคิลรายใหญ่ที่สุดในประเทศโปรตุเกส ด้วยกำลังการผลิต 36,000 ตันต่อปี มีฐานลูกค้าทั้งในโปรตุเกสและยุโรป

รณรงค์ อาริรัชกุล กรรมการผู้จัดการใหญ่ ธุรกิจเคมิคอลส์ SCC กล่าวว่าบริษัทวางเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ SDGs ในการเป็น “ปีโตรเคมีเพื่อความยั่งยืน” โดยมีโรดแมปขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนครอบคลุมตลอดทั้ง Supply Chain ได้แก่การพัฒนาวัตถุดิบเม็ดพลาสติกและโซลูชัน เพื่อให้พลาสติกสามารถรีไซเคิลได้ 100%, การนำพลาสติกใช้แล้วมาผลิตเป็นเม็ดพลาสติกกรีซเคิลคุณภาพสูง หรือ PCR (Post-Consumer Recycled Resin) โดยบริษัทได้วิจัยพัฒนาสูตรการผลิตเม็ดพลาสติกกรีซเคิล PCR ชนิด HDPE ภายใต้แบรนด์ SCG Green Polymer™ สำหรับบรรจุภัณฑ์สินค้าอุปโภคบริโภคและสินค้าที่ใช้ภายในบ้าน ซึ่งช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งบริษัทมีแผนจะเพิ่มการขยายผลิตภัณฑ์พลาสติกกรีซเคิลคุณภาพสูง หรือ Green Polymer 2 แล่นต้นภายในปี 2568

นอกจากนี้บริษัทมีแผนนำพลาสติกใช้แล้วมาผลิตเป็นวัตถุดิบตั้งต้นสำหรับธุรกิจปิโตรเคมี (Chemical Recycling) โดยล่าสุดได้ก่อสร้างโรงงานทดสอบการผลิต หรือ Demonstration Plant แห่งแรกในไทย มีกำลังการผลิต Recycled Feedstock ประมาณ 4,000 ตันต่อปี รวมไปถึงการจับมือพันธมิตรเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนพลาสติกชีวภาพในอนาคต

รณรงค์กล่าวย้ำว่า เพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้รวดเร็วขึ้น บริษัทมองโอกาสในการควบรวมหรือซื้อกิจการ (M&A) ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาที่มีหลายโครงการ แม้ว่าจะมีความยากลำบากในการเดินทางจากสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด-19 ก็ตาม

ฉัตรชัย เลื่อนผลเจริญชัย ประธานบริหาร กลุ่มบริษัท ดาว ประเทศไทย (Dow) กล่าวว่า บริษัทเห็นประโยชน์ของพลาสติกมีค่าเกินกว่าจะถูกทิ้งเป็นขยะในสิ่งแวดล้อม ดังนั้นบริษัทพยายามหาวิธีจัดการขยะแบบยั่งยืน โดยวางเป้าหมาย

เป็นองค์กรที่ปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ (Carbon Neutral) ภายในปี 2593 บริษัทจึงได้พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ทรัพยากรน้อยลงเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งจะนำขยะพลาสติกกลับมาใช้ใหม่หรือรีไซเคิลภายใต้ความร่วมมือกับทุกภาคส่วนจำนวน 1 ล้านตันภายในปี 2573

ขณะเดียวกันบริษัทจะพัฒนาผลิตภัณฑ์ทั้งหมดของ Dow ที่นำไปผลิตเป็นแพคเกจจิ้งต้องสามารถนำกลับมาใช้ใหม่หรือรีไซเคิลได้ภายในปี 2578 อาทิ เม็ดพลาสติกกรีไซเคิล PCR ซึ่งเป็นเม็ดพลาสติกที่มีส่วนผสมของพลาสติกกรีไซเคิลในสัดส่วน 40% ที่สามารถนำมาผลิตเป็นฟิล์มยืดสำหรับแพคเกจจิ้ง ช่วยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนได้ 17% และประหยัดพลังงานได้กว่า 30% ด้วยนวัตกรรมของ Dow แตกต่างจากการนำพลาสติกใช้แล้วไปผลิตเป็นของใช้ชนิดอื่นเพราะสามารถนำฟิล์มมาผลิตกลับเป็นฟิล์มได้ กล่าวได้ว่าเป็นการนำทรัพยากรมาวนใช้ไม่รู้จบ

Dow ยังมีโครงการถนนพลาสติก โดยส่งเสริมการนำขยะพลาสติกชนิดที่รีไซเคิลได้ยากมาผสมกับยางมะตอยช่วยลดขยะพลาสติกและยังทำให้ถนนมีอายุการใช้งานที่นานขึ้น ซึ่งปัจจุบันมีการใช้ในหลายประเทศ อาทิ อินโดนีเซีย อินเดีย ไทย สหรัฐอเมริกา เวียดนาม และฟิลิปปินส์ โดยโครงการนี้ในประเทศไทย Dow ร่วมกับ SCC พัฒนาการทำถนนพลาสติกให้เหมาะกับประเทศไทย โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสามารถนำถนนพลาสติกที่ถูกหรือถอนกลับมารีไซเคิลเพื่อสร้างเป็นถนนใหม่ โดยสิ้นปี 2563 ได้มีการนำขยะพลาสติกไปใช้ทำถนนแล้ว 7.7 กิโลเมตร คิดเป็นขยะพลาสติกที่นำมาใช้ทำถนนรวม 23 ตัน หรือเทียบเท่าถุงพลาสติก 5 ล้านถุง

ล่าสุด Dow ได้ลงนามร่วมกับ กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท SCC และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทำโครงการศึกษาเพื่อถนนของภาครัฐ ซึ่งหากโครงการสำเร็จ จะสามารถขยายผลไปสู่การทำถนนจากขยะพลาสติกในพื้นที่ต่างๆ ของประเทศไทยได้จริง ช่วยส่งเสริมการจัดการขยะพลาสติกชนิดที่รีไซเคิลได้ยากได้อย่างยั่งยืน

จากความร่วมมือทั้งภาครัฐ เอกชน ภาคประชาสังคมและประชาชนทำให้ประเทศไทยสามารถปรับลดอันดับประเทศที่มีขยะพลาสติกในทะเลสูงสุดในโลกจากอันดับ 6 มาอยู่อันดับที่ 10 ลดปริมาณการใช้ถุงพลาสติกได้กว่า 228,820 ตัน ดังนั้นปัญหาขยะพลาสติกของไทยจะคลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้นเมื่อมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้จิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม .